

GALLUP MARKEDSANALYSE A/S

GAMMEL VARTOV VEJ 6 - HELLERUP
TELEGRAM-ADRESSE: GALLUPOPINION
TELEFON 291800 - POSTGIRO 7812

UGENS GALLUP

Artikel nr. 47.

Må tidligst offentliggøres lørdag den 1. december 1962 -
og senest lørdag den 29. januar 1962.

HVER SYVENDE DANSKER TAGER NÆSTEN DAGLIG SOVEPILLER, NERVEPILLER ELLER SMERTESTILLENDE MIDLER

Fløst "pilleslugere" blandt kvinderne, men fløst større "pilleslugere" blandt mændene

Betegnelsen af det danske samfund som "en nation af pilleslugere" indebærer foruden en - noget tendentiøs - konstatering af vort medicinforbrug, for særligt interesserede en konstatering og beskrivelse af en særegen side af den danske "folkarakter". Ifølge denne udlægning kan det "store" medicinforbrug tages som en ydre manifestation af en flugtpræget mental utilstrækkelighed i konfliktsituationer uden virkelig sans for konflikten produktive muligheder.

Udgangspunktet for påstanden er det relative, at Danmark i den internationale statistik tilsyneladende optræder som noget nær gourmander med hensyn til euforiserende stoffer sammenlignet med andre lignende lande. Konkluderer man imidlertid på dette grundlag, at det danske forbrug af disse stoffer på en eller anden måde er unødvendigt, forlenes påstanden nødvendigvis med en vis usikkerhed, dels i relation til de anvendte statistikkens omfang og effektivitet - og dermed deres sammenlignelighed - og dels i relation til vurderingen af nytten af et medicinforbrug af den givne størrelse. For så vidt er problemet til dels for fagfolk, statistikere, psykiatere, psykologer, farmakologer etc., men hidtil har spørgsmålene ikke haft tilstrækkelig vægt og aktualitet til, at mere vidtgående undersøgelser har fundet sted, om end den store danske "Morbiditetsundersøgelse" til dels beskæftigede sig med forbruget af sovemidler.

Som et forsøg på at belyse nogle sider af problemet har Gallup Instituttet stillet et repræsentativt udsnit af den voksne danske befolkning nogle spørgsmål til vurdering af forbrugsvanerne for visse typer af piller, nemlig sovemidler, beroligende midler og smertestillende midler. Man stillede følgende spørgsmål: "Bruger De sovemidler, smertestillende midler eller beroligende midler? Hvis "ja" - hvor hyppigt?" Dette gav følgende svar:

	sove- midler %	smertestil- lende midler %	beroligende midler %	samtlig piller %
aldrig	81	32	72	27
sjældent	6	31	6	27
nu og da	4	19	4	17
ofte	1	3	1	3
hver dag	3	4	5	8
ved ikke	5	11	12	18
i alt	100	100	100	100

Ved grupperingen af svarene i de tre grupper er ikke gjort forsøg på nogen eksakt definition af arten af piller. Det, der af svarpersonerne blev anset for beroligende midler, noteredes som beroligende midler etc.

Mest almindelige er, som man kunne vente, de smertestillende midler, hvor forbruget formentlig domineres af Albyl-piller og lignende præparater. Godt to trediedele (68%) tager denne type piller mere eller mindre hyppigt. Godt en fjerdedel (28%) bruger beroligende midler, medens knapt en femtedel (19%) bruger sove-midler.

I tabellens fjerde kolonne er svarene fordelt for alle de tre typer piller under ét. Knapt tre fjerdedele tager således mindst een af de angivne tre pilletyper. Antallet af piller, de enkelte forbrugere tager, er væsentlig forskellig for de tre midler. Ses bort fra dem, der har svaret "ved ikke" med hensyn til forbrugets størrelse, får man forbrugshyppigheden som angivet i nedenstående oversigt:

	sove- midler	smertestil- lende midler	beroligende midler	samlige piller
	%	%	%	%
sjældent	45	54	39	49
nu og da	27	31	29	32
ofte	7	7	6	5
hver dag	21	8	26	14
i alt	100	100	100	100

Storforbruget, ikke misbruget der yderligere fordrer oplysning om antal piller pr. dag, er mest udtalt for de beroligende midler, idet en fjerdedel (26%) af dem, der får disse midler, spiser dem hver dag. Tilsvarende er procenten for sovopiller 21, men for de smertestillende midler blot 8. De smertestillende midler tages altså af en forholdsvis stor del af befolkningen, men til gengæld forholdsvis sjældent og af forholdsvis få daglige forbrugere, medens sovemidlerne og de beroligende midler tages af en forholdsvis lille del af befolkningen, men til gengæld forholdsvis hyppigt og med forholdsvis mange daglige forbrugere.

I undersøgelsen belyste man yderligere medicinforbrugere ud fra oplysninger om de afspurgtes køn, alder, bopæl (land og by) etc. og konstaterede visse forskelle mellem de forskellige befolkningsgrupper. Større forskel mellem land og by konstateredes ikke, dog måske en tendens til lidt mindre forbrug i hovedstaden end i det øvrige land. Mærkeligt nok viste receptforbruget sig for alle pillernes vedkommende at være væsentlig større i provinsbyerne end i det øvrige land, idet det var nogenlunde det samme i hovedstaden og på landet.

I modsætning til land - by synes der at være en klar forskel mellem mænd og kvinder. Gennemgående bruger væsentlig flere kvinder end mænd medicin, for sovemidlernes vedkommende endda dobbelt så mange. Til gengæld synes mændene noget mere "umådeholdne" i deres forbrug.

Naturligt nok - måske - stiger pilleforbruget væsentligt med alderen, men dette gælder praktisk taget kun sovemidlerne og de beroligende midler, medens forbruget af de smertestillende midler kun stiger uvæsentligt.

Det siges ofte, at kvinderne nu om dage befinder sig i noget nær en akut konfliktsituation som aktive deltagere i konkurrencesamfundet og delvist splittede mellem hjem og arbejde. For at belyse en eventuel sammenhæng mellem denne postulerede situation og medicinforbrug fordelte man de adspurgte kvinder - dels efter selverhverv og dets udstrækning, og dels efter om de havde børn under den skolepligtige alder. Konklusionen af disse sammenligninger var enkel, idet pilleforbruget var væsentligt mere udbredt blandt de hjemmeværende kvinder end blandt de selverhvervende. Blandt de sidste konstaterede man yderligere et større pilleforbrug blandt de deltidsarbejdende end blandt de heldagsbeskæftigede. Den større erhvervs-mæssige udfoldelse følges tilsyneladende af mindre medicinforbrug.